

Pro Puruvesi

Pro Puruvesi ry

Suunnitelma

29.11.2022

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023

Painopisteitä vuodelle 2023:

- **osallistutaan** aktiivisesti Puruveden vesienhoidon organisoinnin uudistamiseen
- **valmistellaan** Pro Puruveden roolin ja toimintatavan muutoksia sääntötarkennuksineen Puruveden vesienhoidon organisaatiouudistukseen liittyen
- **vastataan** Hälvänjoen valuma-alueen vesienhoitotöistä sovittavassa laajuudessa
- **osallistutaan** Hiilipolku-hankkeeseen
- **osallistutaan** Puruveden uuden vesienhoidon yleissuunnitelman mukaisten toimien valmisteluihin ja tapauskohtaisesti harkiten käytännön toteutukseen
- **kehitetään** yhteistoimintaa vastaamaan muutoksia Puruveden vesienhoidossa FRESHABIT-hankkeen ja OPERANDUM-hankkeen päättyessä ja uuden organisaation valmistuessa
- **varaudutaan** tilanteen mukaiseen reagointiin kaivosasiassa
- **jatketaan** Puruveden tilan seurantaa

Toiminta:

1. Puruveden tilan ja tilanteen seuranta

- jatketaan omaa laajaa näkösyvyyden ja sinilevätilanteen seurantaa
- kannustetaan ja neuvotaan jäsenistöä ja muitakin seuraamaan omien rantojensa ja ympäristönsä tilaa sekä ilmoittamaan havainnoistaan
- osallistutaan vapaaehtoistoimijoille sopivin tavoin muiden vastuulla olevien seurantamenetelmien ylläpitoon ja kehittämiseen
- seurataan kaavoitusta ja lupakäsittelyä sekä tehdään Puruveden puhtauden kannalta tarpeellisia muutosesityksiä
- tehdään esityksiä nopeiksi toimenpiteiksi akuuteissa Puruveden puhtautta vaarantavissa tilanteissa ja tuetaan sovittaessa viranomaisia tilanneseurannassa

2. Tietoisuuden lisääminen ja tilannekuvan välittäminen Puruveden tilasta ja vesienhoidosta

- jatketaan kiinteää yhteydenpitoa paikallisten ja seudullisten tiedotusvälineiden kanssa (mm. tiedotustilaisuuksia, tiedotteita ja Puruvesi-kannanottoja eri tilaisuuksissa) ja suunnataan Puruvesi-infoa myös valtakunnallisille tiedotusvälineille
- pidetään aktiivisesti yhteyttä erityisesti Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksiin, Savonlinnan ja Kiteen kaupunkeihin, Suomen metsäkeskukseen ja Puruveden kalatalousalueeseen
- järjestetään Puruvesi-seminaari kesällä Pohjois-Karjalan alueella
- järjestetään Puruvesi-päivät Kerimäen koulun, Punkaharjun koulun ja Kesälahden koulun oppilaille (luokat sovitaan koronan aiheuttamat muutostarpeet huomioon ottaen)

- osallistutaan Puruveden seudun tapahtumiin, joissa voidaan edistää Puruvesi-tietoutta ja tilannekuvan ylläpitoa
- osallistutaan 1-3:een valtakunnalliseen tilaisuuteen (esim. vesistökuunnostusverkoston vuosiseminaari, Finnish Lakeland Forum - seminaari)
- pidetään esityksiä Puruveden vesienhoidosta siitä saatuine kokemuksineen
- pidetään laadukkaita ja informatiivisia kotisivuja www.propuruvesi.fi ja Facebook-sivuja facebook.com/propuruvesi

3. Puruveden vesienhoidon organisaation uusinta

- alkuselivityksen tekeminen käynnistyi Etelä-Savon ELY-keskuksen johdolla syksyllä 2022 ja valmistunee keväällä 2023
- Pro Puruvesi on osallistunut työhön aktiivisesti alusta alkaen
- tavoitteena on Puruveden vesienhoitoa koordinoiva, hankkeita hakeva ja hallinnoiva sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan osallistuva pysyvä organisaatio palkattuine henkilöineen. Tämän organisaation sateenvarjon alla toimisivat rooliensa mukaisesti lukuisat tahot kuten Pro Puruvesi.
- uusi organisaatio toimisi Puruveden alueella, mutta mahdollisesti myös laajemmalla kirkkaiden isojen järvien, kuten Karjalan Pyhäjärven, alueella
- Pro Puruvesi vaikuttaa aktiivisesti ratkaisuihin niin koko Puruveden vesienhoidon kuin Pro Puruveden oman roolin näkökohdin
- uusi organisaatio ja eri tahojen roolitukset tullee toimintaan vuoden 2024 alusta alkaen

4. Pro Puruveden organisaation ja toimintatavan muutosten suunnittelu

- selvitetään tarvetta Pro Puruveden vastuiden, resurssien ja toimintatavan muutoksiin Puruveden vesienhoidon organisaation muuttuessa
- Pro Puruveden perustoiminta pysynee nykyisen kaltaisena
- harkittavaksi voi tulla lisäksi mm.
  - tiedotusvastuun laajentuminen koko Puruveden vesienhoidosta kuten oli FRESHABIT-hankkeessa
  - aktiivisempi osallistuminen käytännön vesienhoitotyöhön
  - tehtyjen vesienhoitorakenteiden kunnon seuranta
  - osallistuminen Puruveden vesienhoitoa palvelemaan ja paikallistuntemusta vaativaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan
- Pro Puruvedelle nähtävissä oleva toiminta vaatii pysyvän palkatun henkilön ja hankekohtaisesti palkattuja henkilöitä. Muutoin organisaatorakenne sopinee ennakoitavissa oleviin tehtäviin.
- Pro Puruveden sääntöjä voi olla tarve tarkistaa

5. FRESHABIT LIFE IP-hanke, OPERANDUM-hanke ja HIILIPOLKU-hanke

- FRESHABIT-hanke päättyi 30.9.2022
  - loppuraportti valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä
  - vuonna 2023 voi tulla loppuraporttiin tarkistustarpeita
  - Pro Puruvesi pitää edelleen vapaasti käytettävissä vastuullaan olleet FRESHABIT Puruveden kotisivut (www.propuruvesi.fi/FRESHABIT) ja mobiilisovelluksen (suomenkielinen <http://arcg.is/ijjWi> ja englanninkielinen <https://arcg.is/1un5a4>)
- OPERANDUM-hanke
  - hanke päättyy vuoden 2022 lopussa
  - Pro Puruvesi saattaa osallistua loppuraportin tekemiseen
- HIILIPOLKU-hanke
  - hanke käynnistyi 1.5.2022 ja päättyy 30.11.2024
  - Pro Puruvedellä ei ole sopimusperusteisia velvoitteita

- osallistuminen samaan tapaan kuin OPERANDUM-hankkeessa

6. Hälvänjoen valuma-alueen vesienhoitotyöt

- metsäkeskuksen johdolla tehdään vesienhoitorakenteita Kemera-hankkeena Hälvänsuon tasalta Puruveteen päin. Urakoitsija on valittu. Työt alkanevat tämän syksyn tai ensi talven aikana.
- Puruveden vesienhoitoon saadusta ns. joululahjarahasta osa (50 000 – 60 000 €) on suunniteltu käyttää Hälvänjoen valuma-alueella em. Kemera-hankealueen eteläpuoleisilla alueilla ja osalla mahdollisesti täydennetään Kemera-hankkeessa tehtäviä rakenteita
- Pro Puruvesi on päättänyt Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa sovituksi ottaa vastuun ns. joululahjarahalla tehtävistä töistä Hälvänjoen valuma-alueella
- suunnittelu voi alkaa jo vuoden 2022 puolella. Työ tulee olla valmis vuonna 2024.
- Pro Puruvesi maksaa omarahoitusosuuden 25 %. Osa siitä voidaan korvata vapaaehtoistyöllä.
- suunnittelussa ja toteutuksessa tarkastellaan myös ilmaston lämpiämisen huomioon ottamista ratkaisuisissa

7. Malminetsintä

- Tukes myönsi 10.2.2022 Kivikaivo Oy:lle varauksen alueelle, joka ulottuu Puruveden valuma-alueelle Kerimäen Kirkonkylän ja Kulennoisten välisellä alueella. Varauslupa oikeuttaa pienimuotoiseen tutkimukseen myös maastossa.
- Pro Puruvesi keräsi yli 5000 nimeä nettiadressiin ja lomakkeille. Se osoitti yksimielistä kaivoksen vastustamista. Pro Puruvesi teki valituksen varauspäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusta ei hyväksytty kuten ei muitakaan valituksia.
- varauslupa umpeutuu 15.12.2023. Siihen mennessä hakija on suunnitellut hakea malminetsintälupaa.
- Pro Puruvesi seuraa tilannetta ja pitää edelleen yhteyttä mm. Kivikaivo Oy:n johtoon
- mikäli Kivikaivo Oy hakee malminetsintälupaa tai tilanne muutoin muuttuu, Pro Puruvesi reagoi nopeasti ja aktiivisesti tilanteeseen yhteistyössä muiden kaivostoimintaa varausalueella vastustavien tahojen kanssa

8. Tuki muille toimijoille

- harkitaan tapauskohtaisesti taloudellista tukea ja neuvontaa paikallisten toimijoiden kunnostushankkeisiin
- annetaan saatua kokemusta muiden toimijoiden käytettäväksi koulutustilaisuuksissa, seminaareissa, projekteissa ja kotisivuilla

9. Varojen hankinta

- aktivoidaan varsinaisia ja kannatusjäseniä vapaaehtoisin jäsenmaksuihin mm. alku- ja loppuvuodesta lähetettävällä jäsenkirjeellä
- jatketaan edellisten vuosien perustein ja kokemuksen kumppanuustoimintaa
- myydään Pro Puruvesi-tuotteita ja muita toimintaan sopivia nimikkeitä

10. Yhteisen tahtotilan edelleen rakentaminen

- annetaan Puruvedestä, Puruveden tilanteesta sekä meneillään olevista ja suunnitelluista toimista aktiivisesti luotettavaa tietoa
- korostetaan useitten tahojen (viranomaiset, yhteisöt, yritykset, vapaaehtoisjärjestöt, yksityishenkilöt) oman työn ja yhteistyön välttämättömyyttä
- aktivoidaan paikallisia toimijoita
- vältetään syyllistämistä, muttei tilanteen korjaamiseksi tarpeellisten ongelmien syiden

selvittämistä

- korostetaan Puruveden ainutlaatuisuutta ja tilanteen monipuolisia vaikutuksia vuosisadoiksi eteenpäin
- toimitaan yhteistyön edelleen laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi.

Pro Puruvesi ry:n hallitus tarkentaa toimintasuunnitelmaa tarvittaessa. Yleinen epävarmuus niin turvallisuus- kuin energia-asioissa sekä taloudessa ja edelleen myös koronatilanteessa voi vuonna 2023 vaikuttaa toimintaan.